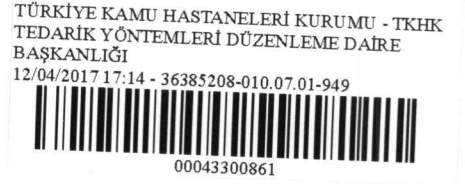

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208/10.07- 949
Konu : Hizmet Alımları İle İlgili Olarak
Denetimlerinde Tespit Edilen Hususlar

..... KAMU HASTANELERİ BİRLİĞİ
GENEL SEKRETERLİĞİNE

Kurumumuza bağlı Kamu Hastaneleri Birlikleri ile sağlık tesislerinde yapılan hizmet alımlarında gerek Bakanlığımız/Kurumumuz denetçileri gerekse Sayıştay Başkanlığı denetçileri tarafından tespit edilen bazı hususlarla ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ve bazı hususların tekrar hatırlatılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

1. Hizmet alımları kapsamında alt yükleniciler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatı ödemelerinde;

- a) 4734 Sayılı Kanun'un 62'inci maddesi uyarınca istihdam edilen personele kanunun yürürlüğe girdiği tarih öncesine (01.01.2003) ait çalışmalar için de kıdem tazminatı ödendiği,
- b) Sözleşme gereğince personele sağlanan kimi menfaatlerin kıdem tazminatı hesabında dikkate alınmadığı,
- c) Hizmet cetvellerine gerekli özen ve dikkatin gösterilmemesi neticesinde kıdem tazminatı sürelerinin hesabında dikkate alınmaması gereken özel sektör işyerlerinde yapılan sürelerin bu hesaba dâhil edildiği tespit edilmiştir.

Bilindiği üzere, 11.09.2014 tarih ve 29116 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete ile 6552 sayılı "*İş Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması İle Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun*" yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanun değişikliğiyle 4857 sayılı Kanunun 112 nci maddesine eklenen fıkralarda özetle; 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerden, iş sözleşmeleri 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanların kıdem tazminatlarının, ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından, işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Kıdem tazminatı ödemeleri hususunda tespit edilen ve 2015 yılı Sayıştay denetim raporunda yer alan hususlarla ilgili olarak 03.05.2016 tarihli ve 1060 sayılı genel yazı yayımlanmıştır. Söz konusu yazıda özetle; kıdem tazminatı hesabında işçinin tüm para ve para ile ölçülebilen menfaatlerin dâhil edilmesi gerektiği, kıdem tazminatı hesaplamalarının daha dikkatli ve doğru yapılması, hesaplama hususunda Kurumumuz web sitesinde yayımlanan eğitim sunumlarından faydalanılması gerektiği hususlarında Birliklerimiz ve bağlı sağlık tesislerimiz uyarılmıştır.

Diğer taraftan bulguda tespit edilen hususlar daha önce tarafımızca da tespit edilmiş ve konu hakkında çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Bu bağlamda;

- a. Özel sektörde yapılan çalışma dönemleri ile sınırlı kalınmadan yapılan tüm kıdem tazminatı ödemelerine ilişkin bedellerinin ilgili firmalara rücu edilmesi gerektiği hususunda 09.06.2016 tarihli ve 1428 sayılı genel yazı yayımlanmıştır.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208/10.07-949

Konu : Hizmet Alımları İle İlgili Olarak
Denetimlerinde Tespit Edilen Hususlar

- b. Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan ihaleler kapsamında çalışanlara yönetmelik kapsamında kıdem tazminatı ödenmemesi gerektiği hususunda 09.01.2017 tarihli ve 59 sayılı genel yazı yayımlanmıştır.
- c. 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun yürürlüğe girdiği 01.01.2003 tarihinden önce çalışılan dönemin kıdem tazminatı hesabına dâhil edilmemesi gerektiği hususunda 09.01.2017 tarihli ve 60 sayılı genel yazı yayımlanmıştır.
- d. Emekli olduktan sonra çalışmaya devam eden işçilerin kıdem tazminatının ödenip ödenmeyeceği hususunda 19.01.2017 tarihli ve 170 sayılı genel yazı yayımlanmıştır.
- e. Kıdem tazminatı hesaplamalarında yaşanan tereddütlerle ilgili olarak Kıdem Tazminatı Hesaplama Kılavuzu düzenlenerek Kurumumuz web (<http://www.tkhk.gov.tr/DB/16>) sitesinde yayımlanmış ve 22.03.2017 tarihli ve 751 sayılı genel yazı ile tüm kamu hastaneleri birliklerine duyurulmuştur.

Ayrıca kıdem tazminatı ödemelerine ilişkin olarak, 28.11.2016 - 01.12.2016 tarihleri arasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı uzmanlarının katılımıyla tüm Kamu Hastaneleri Birliklerinin ilgililerine eğitim verilmiştir. Eğitime ait sunumlar Kurumumuz web sitesinde (<http://www.tkhk.gov.tr/DB/16>) yayımlanarak tüm Kamu Hastaneleri Birliklerimiz ve bağlı sağlık tesislerimizin istifadesine sunulmuştur.

Sonuç olarak denetimlerde tespit edilen yanlış uygulamaların tekrar edilmemesi için Kamu Hastaneleri Birlikleri ve bağlı sağlık tesislerince, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında alt yükleniciler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatı ödemelerinde; anılan mevzuat hükümlerine ve bahse konu yazılarımıza uygun hareket edilmesi, hesaplamalarda eğitim sunumlarından ve Kıdem Tazminatı Hesaplama Kılavuzundan faydalanılması gerekmektedir.

2. Taşeron İşçi Maaşlarının Geç Yatırılması

Denetim bulgularında, Kurumumuz bünyesindeki genel sekreterlikler ve bağlı sağlık tesisleri tarafından gerçekleştirilen personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinde, **idari ve/veya teknik şartnamede hüküm bulunmasına rağmen**, yüklenici tarafından işçi maaşlarının zamanında yatırılmadığı ve bu şekilde şartnameye aykırı iş yapan yüklenicilere sözleşmede öngörülen para cezalarının uygulanmadığı tespit edilmiştir.

Bilindiği üzere; hizmet alımı kapsamında çalıştırılan işçilerin ücretlerinin zaman zaman yüklenicilerce ödenmemesinden kaynaklanan çeşitli sıkıntıların yaşandığı ve işçilerin mağdur edildikleri görüldüğünden, işçilerin mağdur edilmemeleri amacıyla Kurumumuzca yayımlanan 24.12.2013 tarih ve 2013.5454.4915/949 sayılı yazının A.2. maddesinde; "İşçi ücretlerinin işçiler adına açılmış olan banka hesaplarına, yükleniciye hak ediş ödemesinin yapıldığı gün veya takip eden gün içinde aktarılması sağlanacaktır." yine aynı yazının A.4. maddesinde; "İlgili aya ait hak ediş ödemesi yapılmadan, ödemesi yapılan bir önceki aya ilişkin belgeler (işçi ücretlerinin işçiler adına açılacak banka hesaplarına yatırıldığına dair her işçinin adının görüldüğü banka dekontu gibi belgeler ile bu ücretlere ilişkin primler ve vergilerin ilgili yerlere yatırıldığına dair belgeler) istenilecektir. Ayrıca bu belgelerin mutlaka teyidi yapılacaktır." hükmü ve A.5. maddesinde; "İhale dokümanlarında işçilere öngörülen ücretlerle yüklenici tarafından hesaplanan ve işçilere ödenen ücretler kontrol edilecektir." hükümleri yer almıştır.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208/10.07- 249
Konu : Hizmet Alımları İle İlgili Olarak
Denetimlerinde Tespit Edilen Hususlar

Aynı yazının İşçi Ücretinin Ödenmemesi Halinde Gecikme Cezasının Uygulanması başlıklı D bölümünde ise, “*Hizmet alımı kapsamında çalışan işçilerin ücretlerinin yüklenici tarafından kasten ödenmemesi ya da eksik ödenmesi halinin diğer sözleşmeye aykırılık halleri arasında belirlenmesi ve ihale dokümanının bu yönde düzenlenmesi, aykırılığın gerçekleşmesi durumunda da başka bir ifadeyle işçi ücretlerinin ihale dokümanında öngörülen sürede ödenmemesi halinde en az on gün süreli ihtar yapılarak gecikilen her takvim günü için sözleşme bedelinin %1’ini geçmemek üzere idarece belirlenecek ceza oranının uygulanmasının mümkün olacağı değerlendirilmiştir.*”

Keza denetim raporlarında da işçi ücretlerinin ihale dokümanında hüküm altına alınan sürede ödenmemesine karşın sözleşmede belirtilen ceza maddesinin işletilmediği belirtilmiştir.” hükmü yer alarak tüm Kamu Hastaneleri Birlikleri ve bağlı sağlık tesisleri hizmet alımı kapsamında çalışan işçilerin ücretlerinin yüklenici tarafından kasten ödenmemesi ya da eksik ödenmesi halinde cezai uygulama yapmaları gerektiği konusuna değinilmiştir.

Bu açıklamalar doğrultusunda; yukarıda bahsi geçen genel yazı hükümlerine uygun hareket edilmesi ve işçi ücretlerini zamanında yatırmadığı tespit edilen yükleniciler için ihale dokümanında yer alan cezai işlemlerin tatbik edilmesi gerekmektedir.

3. Taşeron İşçilere Tatilde Yol Parası Verilmesi

Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu bünyesindeki genel sekreterlikler ve sağlık tesisleri tarafından gerçekleştirilen personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinde, **idari ve/veya teknik şartnamede hüküm bulunmasına rağmen, ihale kapsamında istihdam edilen işçilere, fiilen çalışmadıkları günler için de yol parası ödendiği tespit edilmiştir.**

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinin dokümanlarında; çalıştırılacak olan işçilerin yol yardımının nasıl ödeneceği hususlarında hükümler bulunmaktadır. Şayet, işçilere yalnızca fiilen çalıştıkları günler için yol parası ödeneceği şartnamelerle hüküm altına alınmış ise puantajların kontrolünün yapılması ve yıllık izin vs. sebeplerle fiilen çalışılmayan günlerin yol yardımı bedellerinin hak edişlerden kesilmesi gerekmektedir.

4. Hizmet Alımı İhaleleri Kapsamında Çalıştırılan Engelli Personele İlişkin Fiyat Farklarının Yanlış Hesaplanması

Kurumumuza bağlı Kamu Hastaneleri Birlikleri ve bağlı sağlık tesisleri tarafından gerçekleştirilen personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinde, çalıştırılan engelli personel ücretlerinin bir kısmının Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) primi işveren priminden muaf tutulmasına rağmen, **engelli personel için fiyat farkı hesabında işveren payının tamamının hesaplanıp ödenmesi suretiyle fazla ödeme yapıldığı** tespit edilmiştir.

Bilindiği üzere İş Kanunu hükümlerine göre, 50 kişiden fazla işçi çalıştıran özel sektör işverenlerinin, yüzde 3 oranında engelli işçi çalıştırma yükümlülüğü bulunmaktadır. Yine aynı Kanun hükümlerine göre, engelli işçi çalıştıran işverenlerin ödemekle yükümlü oldukları **SGK primi işveren payının, prime esas kazanç alt sınır üzerinden hesaplanacak kısmı Hazine tarafından ödenecektir.**

İstekliler personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerine tekliflerini verirken işverene maliyet üzerinden teklif vermektedirler ve engelli işçiler için verecekleri tekliflere, yukarıda bahsedilen hükümler gereği, SGK işveren payının, alt sınır üzerinden hesaplanacak

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208/10.07- 94
Konu : Hizmet Alımları İle İlgili Olarak
Denetimlerinde Tespit Edilen Hususlar

kısmını dâhil etmezler. Kamu İhale Kurumu tarafından yayımlanan fiyat farkı verilmesine ilişkin usul ve esaslarda da fiyat farkının brüt maliyet üzerinden verileceği hükmü yer almaktadır. **Dolayısıyla, teklif verildiğinde maliyete dâhil olmayan SGK primi işveren payı, işin gerçekleştirilmesi aşamasında da işverenin maliyetine dâhil edilmediğinden, engelli işçiler için fiyat farkı hesaplanırken SGK primi işveren payının tamamının yükleniciye ödenmesi söz konusu olamaz.**

Sonuç olarak, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında çalıştırılan engelli işçilerin fiyat farkı hesaplanırken, SGK işveren payının Hazine tarafından ödenen kısmının fiyat farkı hesaplamasına dâhil edilmemesi ve yükleniciye ödenmemesi gerekmektedir.

5. Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkı Ödemelerinde Sözleşme Hükümlerinin Hatalı Uygulanması Nedeniyle Personele Ödenecek Günlük Yevmiyenin Fazla Hesaplanması

Kamu Hastaneleri Birlikleri ve bağlı sağlık tesislerinde, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında istihdam edilen personele, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 8'inci maddesine istinaden imzalanan toplu iş sözleşmesi hükümleri gereğince yapılan fiyat farkı ödemelerinde, sözleşme hükümlerinin hatalı uygulanması sonucu günlük yevmiye tutarının fazla hesaplandığı denetimlerde tespit edilmiştir.

Örnek verilerek açıklanacak olursa;

Toplu iş sözleşmelerinde ücret zammının düzenlendiği maddede, işçilere sözleşmenin ilk yılında "ilgili dönem başında almakta oldukları günlük çıplak ücrete 4- (dört) TL zam.." yapıldığı öngörülürken, ikinci yılda "01/01/2016 tarihi itibarıyla almakta oldukları günlük çıplak ücretin % 1'i" oranında zam yapılması" kararlaştırıldığı,

Sağlık tesisleri tarafından toplu iş sözleşmesine dayanılarak yapılan fiyat farkı ödemelerin incelendiğinde, ücret zammına ilişkin sözleşme hükümlerindeki "... tarihinde almakta oldukları ücretin" ifadesine dayanarak, 2016 yılında yapılacak zam (% 1 artış) hesaplanırken, 2015 yılında günlük çıplak ücrete yapılan 4-TL'lik artışın, yeni zam tutarına ilave edildiği, bu nedenle personel başı 121.2 TL ((4 x30) x 1,01=) fazla ödeme yapıldığı tespit edilmiştir.

Toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre, 2016 yılı ücret zammı hesabında 01.01.2016 tarihinde Asgari Ücret Komisyon Kararı'yla duyurulan asgari ücretin esas alınması, hizmet alım sözleşmesinde her personel için öngörülen ücret oranına (asgari ücret + % fark) göre işçilerin ücretlerinin yeniden belirlenmesi, buna göre tespit edilecek günlük ücrete % 1 zam yapılmak suretiyle fiyat farkı ödemesinin yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Bilindiği üzere denetim bulgularında tespit edilen hususla ilgili olarak 12.01.2017 tarihli ve 101 sayılı genel yazımız yayımlanmış ve yazı ekinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 8'inci maddesine göre yapılan toplu iş sözleşmelerinde belirlenen ücret artışlarının yalnızca ilgili olduğu yıl için hesaplanması gerektiği yönündeki 28.12.2016

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208/10.07- 949
Konu : Hizmet Alımları İle İlgili Olarak
Denetimlerinde Tespit Edilen Hususlar

tarhli ve 27350 sayılı yazısı Kamu Hastaneleri Birlikleri ve bağılı sağıık tesislerine gönderilmiştir.

Sonuç olarak toplu iş sözleşmelerinden kaynaklı ücret zammı hususunda yukarıda yapılan açıklamalar ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın bahse konu yazısı doğrultusunda hareket edilmesi gerekmektedir.

6. Toplu İş Sözleşmeleri İle Getirilen Mali Haklardan Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Matrahına Dâhil Edilmemesi Gereken Ve Gelir Vergisinden İstisna Edilen Tutarların SGK Ve Gelir Vergisi Matrahlarına Dâhil Edildiği Görülmüştür.

Bilindiği üzere 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 80'inci maddesinde hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafında çalıştırılan sigortalıların prime esas kazançlarının tespitinde hangi unsurların dâhil edilip edilmeyeceği ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ilgili maddelerinde hangi gelirlerin gelir vergisinden istisna edildiği ifade edilmiştir.

Toplu iş sözleşmelerinden kaynaklı fiyat farkı ödemeleri ile ilgili yaşanan tereddütlerin giderilmesi amacıyla ilgili kamu kurumlarından alınan görüşler, 18.05.2016 tarihli ve 1202 sayılı genel yazı ekinde yayımlanmıştır. Anılan yazımız ekinde denetimlerde tespit edilen hususlarla ilgili olarak;

a) Toplu iş sözleşmelerinde yer alan ödeme kalemlerinden hangilerinin ne şekilde SGK matrahına dâhil edileceği hususundaki Sosyal Güvenlik Kurumu'nun 18.04.2016 tarihli ve 2251225 sayılı yazısı,

b) Toplu iş sözleşmelerinden doğan mali haklardan vergi kesintisi yapıлып yapılmayacağı hususundaki Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 18.03.2016 tarihli ve 28405 sayılı yazısı gönderilmiştir.

Sonuç olarak toplu iş sözleşmelerinde yer alan mali hakların SGK mevzuatı ve Gelir Vergisi karşısındaki durumu ile ilgili olarak ilgili mevzuat ve yukarıda bahsi geçen yazılar doğrultusunda hareket edilmesi gerekmektedir.

7. Normal Hakediş Ödemelerinde Aranılan Belgelerin Toplu İş Sözleşmelerinden Kaynaklanan Fiyat Farkı Ödemelerinde Aranmadığı Gözlemlenmiştir.

Yapılan denetimlerde toplu iş sözleşmelerinden kaynaklanan fiyat farklarının ayrı hakedişlerde düzenlendiği ve ödendiği, fakat ödemelerde bir önceki döneme ait işçi ücretlerinin işçiler adına açılacak banka hesaplarına yatırıldığına, bu ücretlere ilişkin primler ile vergilerin ilgili yerlere yatırıldığına dair belgelerin aranmadığı ve teyitlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Bilindiği üzere toplu iş sözleşmelerinden kaynaklanan fiyat farkı ödemelerine ilişkin hak ediş ödemelerinde hangi belgelerin yer alacağı hususu ile ilgili Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 26.04.2016 tarihli ve 3768 sayılı yazısı, 18.05.2016 tarihli ve 1202 sayılı genel yazımız ekinde kamu hastaneleri birlikleri ve sağıık tesislerine gönderilmiştir.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208/10.07-2020

Konu : Hizmet Alımları İle İlgili Olarak
Denetimlerinde Tespit Edilen Hususlar

Sonuç olarak, toplu iş sözleşmelerinden kaynaklanan fiyat farkı ödemelerine ilişkin hak ediş ödemelerinde normal hak ediş ödemelerinde istenen belgelerin istenerek, teyitlerin yapılması gerekmektedir.

Tüm bu açıklamalar ışığında; denetimlerde tespit edilen hatalı uygulamaların tekrarlanmaması açısından gerekli tedbirlerin Genel Sekreterliğinizce alınması, konu hakkında birliğinize bağlı sağlık tesislerinin uyarılması ve yapılan açıklamalarla birlikte ilgili mevzuat dâhilinde hareket edilmesi hususunda;

Gereğini önemle rica ederim.

Dr. Beytullah ŞAHİN
Kurum Başkanı a.
Kurum Başkan Yardımcısı

DAĞITIM

Gereği:
89 Kamu Hastaneleri Birliği
Genel Sekreterliğine

Bilgi:
B-1 Dağıtım Planı